Dosarul: nr.2a-1882/24(2-23116875-02-2a-10052024)
Prima instanță: Judecătoria Criuleni (sediul Central), judecător - A. Arapu-Bușco

D E C I Z I E

04 februarie 2025 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Marina Anton
Judecătorii: Constantin Roșca și Dorin Dulghieru
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ședință publică, apelul declarat de avocatul Vasile Tripac în interesele lui Chirilov Alexandr, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Cristina împotriva lui Chirilov Alexandr cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 21 martie 2024, prin care acțiunea a fost admisă parțial, -

C O N S T A T Ă:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 11.08.2023, Chirilov Cristina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Chirilov Alexandr, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Cruileni cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.
2. În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de *****, a fost încheiată căsătoria între Chirilov Cristina și Chirilov Alexandr, eveniment înregistrat sub nr.9 de către Primăria Ustia, r-l Dubăsari.
3. Notează că, din căsătorie, au un copil minor, fiul *****născut la *****.
4. Susține reclamanta că, viaţa în comun cu pîrîtul a eşuat, ori pe perioada căsătoriei în relaţia lor, s-au creat neînţelegeri, deseori se ceartau. De 3 ani locuiesc separat, iar pîrîtul are copil de un an dintr-o altă relaţie de concubinaj, respectiv la moment sunt persoane străine unul pentru celălalt şi familia există numai de drept.
5. Incompatibilitatea caracterelor şi viziunilor contrare asupra modului şi

principiilor de convieţuire în contextul atmosferei create, au condus-o pe reclamantă la convingerea fermă privind incompatibilitatea păstrării familiei lor.
6. Consideră reclamanta că, în situaţia creată, este inoportună menţinera familiei, eşuînd toate căile de împăcare, fapt pentru care şi solicită instanţei de judecată desfacerea căsătoriei încheiate între ei, fără acordarea unor termene de conciliere.
7. Referitor la cerinţa privind stabilirea domiciliului copilului minor, indică că, părinții locuiesc separat, iar un acord cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor nu există, la moment copilul se află la îngrijirea sa, ori acesta are vîrsta de 5 ani, fiind atașa doar de ea, ca mamă, simțindu-se în siguranță, avînd o relație bazată pe afecțiune maternă, încredere și susținere. Avînd în vedere aceste date, consideră că este în interesul superior al minorului, ca domiciliul său să fie stabilit cu reclmanta, iar această circumstanță nu va constitui un obstacol pentru pîrît , întru a participa activ la creşterea şi educaţia minorului.
8. În ceea ce priveşte cerinţa privind încasarea pensiei de întreţinere, făcînd trimitere la prevederile art.art.74 alin.(1) şi 75 alin.(1) din Codul familiei, întru a asigura o echitate între drepturile copilului şi părintele debitor, solicită încasarea pensiei de întreţinere a copilului din contul pîrîtului în mărime de ¼ din salariu şi alte venituri a ultimului, din data înaintării acţiunii în judecată şi pînă la atingerea majoratului de către minori.
9. Afirmă reclamanta că, pîrîtul lucrează peste hotare şi anume în Franţa şi dispune de mijloace suficiente să achite cel puţin ¼ din cuantumul salariului mediul lunar pe economie prognozat pentru anul 2023, care conform Hotărîrii de Guvern nr.936/2022 constituie 11700,00 lei, considerînd că pîrîtul necesită să-şi întreţină copilul, fapt ce a determint-o să solicite instanţei de judecată dispunerea încasării pensiei alimentare pentru întreţinerea copilului minor.
10. Astfel, solicită reclamanta desfacerea căsătoriei dintre Chirilov Cristina şi Chirilov Alexandr înregistrată la *****, de către primăria Ustia, *****sub nr.9; stabilirea domiciliului copilului minor, *****născut la ***** cu reclamanta Chirilov Cristina; încasarea de la Chirilov Alexandr, născut la ***** în beneficiul Cristinei Chirilov pensia de întreţinere a copilului minor în mărime de ¼ din salariu şi/sau din toate veniturile pîrîtului și încasarea de la Chirilov Alexandr în beneficiul Cristinei Chirilov a cheltuielilor suportate în acest proces.

Poziția instanței de fond:

11. Prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 21 martie 2024, acțiunea a fost admisă parțial.
12. S-a desfăcut căsătoria dintre Chirilov Cristina și Chirilov Alexandr încheiată la 21 aprilie 2018 la primăria Ustia, raionul Dubăsari, care a fost trecută în registrul actelor de stare civilă sub nr.9.
13. S-a încasat de la Chirilov Cristina și Chirilov Alexandr taxa de stat în beneficiul statului pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în mărime de 500% din

cota procentuală fixă, calculată în unităţi convenţionale.
14. S-a determinat domiciliul copilului minor *****născut la *****, cu mama, Chirilov Cristina, născută la *****.
15. S-a încasat de la Chirilov Alexandr în beneficiul Cristinei Chirilov, pensie în sumă bănească fixă achitată lunar pentru întreținerea copilului minor *****născut la *****, în mărime de 2500 lei, începând cu data 11 august 2023 și pînă la atingerea majoratului copilului minor sau schimbarea situației materiale a părților.
16. S-a încasat de la Chirilov Alexandr, în beneficiul statului taxa de stat pentru capătul de cerere privind încasarea pensiei de întreţinere în mărime de 900 lei, de care este scutită reclamanta în temeiul art.85 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.
17. S-a încasat de la Chirilov Alexandr în beneficiul Cristinei Chirilov, cheltuielile sub forma taxei de stat în mărime de 140 lei.

Solicitarea apelantului:

18. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 08.04.2024, avocatul Vasile Tripac în interesele lui Chirilov Alexandr a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 21 martie 2024, iar la data de 17.06.2024 a depus cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului și casarea parțială a hotărîrii instanței de fond în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor, cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie încasată pensia de întreținere a copilului minor în mărime de 1400 lei lunar, până la atingerea majoratului.

Argumentele participanților la proces:

19. În motivarea apelului, avocatul Vasile Tripac în interesele Chirilov Alexandr a indicat că, hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, bazată doar pe aprecierea subiectivă a conţinutului cererei de judecată depusă şi a înscrisurilor anexate la cerere.
20. Susține că, apelantul Chirilov Alexandr nu este angajat în cîmpul muncii în altă ţară cum menţionează reclamanta în cerere, nu cunoaşte unde se află copilul minor şi reclamanta, din cîte el cunoaşte Chirilov Cristina a luat copilul minor fără consinţământul său şi a plecat, ia moment se află în Federaţia Rusă, unde a născut un lat copil de la un alt bărbat.
21. Apelantul Chirilov Alexandr consideră că, nu s-a înlăturat de la acordarea sprijinului material fiului minor, or nu avea cum acorda sprijin material, necunoscând locul aflării soţiei şi copilului. Locul aflării lor nu-l cunoaşte nici la moment.
22. Indică apelantul că, nu are nimic împotriva desfacerii căsătoriei cu Chirilov Cristina, este de acord ca domiciliul copilului minor să fie stabilit cu mama Chirilov Cristina, de acord la achitarea taxei de stat la înregistrarea desfacerii căsătoriei, a taxei de stat stabilite în mărime de 450 lei, 46 bani şi a cheltuielilor sub forma taxei de stat în mărime de 140 lei.

23. Notează apelantul Chirilov Alexandr că, nu este de acord cu hotărârea instanței în partea încasării de la de la Chirilov Alexandr în beneficiul iui Chirilov Cristina a pensiei în sumă bănească fixă achitată lunar pentru întreținerea copilului minor *****născut la *****, în mărime de 2500 lei, începând cu 11 august 2023 până la atingerea majoratului copilului minor sau schimbarea materială a părţilor.
24. Consideră apelantul că, instanța de fond greșit a stabilit cuantumul pensiei de întreţinere în mărime de 2500 lei, ce depăşeşte suma conform datelor Biroului Naţional de Statistică a Republicii Moldova, coşul minim de întreţinere pentru un copil minor de vîrsta respectivă, cerinţe înaintate de Plenumul Curţii Supreme de justiţie la judecarea acestor categorii de cauze civile. La moment nu este angajat în câmpul muncii, la sat nu are posibilitatea de a se angajai nu sunt locuri de muncă.
25. Conform informaţiei accesate pe pagina Biroului Naţional de Statistică valoare minimului de existență pentru un copil de vârsta cuprinsă între 1-6 ani constituie suma de 2394,50 lei, împărţită la ambii părinţi, ar constitui aproximativ 1400 lei pentru fiecare din părinţi. Prin urmare consideră pârâtul, că suma care ar fi necesar să fie încasată de la el în beneficiul reclamantei ca pensia de întreţinere a copilului minor ar constitui 1400 lei.
26. La data de 23.07.2024, intimata Chirilov Cristina a depus referința, solicitând respingerea apelului ca fiind neîntemeiat cu menținerea hotărârii instanței de fond.
27. Apelantul Chirilov Alexandr și reprezentantul acestuia, avocatul Vasile Tripac, intimata Chirilov Cristina și reprezentantul intervenientului accesoriu Direcţia asistenţă socială şi protecţie a familiei Criuleni, fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, nu au anunțat motivele neprezentării, precum și nu au solicitat amânarea, totodată, intimata Chirilov Cristina a solicitat examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa sa, motiv pentru care, în ordinea art.art.206, 379 CPC, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Termenul de declarare a apelului:

28. În conformitate cu art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
29. Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunțat public la 21 martie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 08 aprilie 2024, prin urmare Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

30. Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră că cererea de apel este neîntemeiată şi pasibilă respingerii, reieșind din următoarele motive.
31. În conformitate cu prevederile art.385 lit.a) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanțe.
32. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
33. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
34. Din textul art.240 alin.(1) CPC se desprinde că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.
35. În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.alin. (1), (2) și (5) CPC, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
36. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
37. Din optica celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 CPC în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
38. Totodată, Colegiul civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei,

nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
39. Aşadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii parțiale a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.
40. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
41. În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că în potrivit art.9 Cod civil, (1) drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) Drepturile şi obligațiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor şi obligațiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligații; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.
42. Totodată, potrivit art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.
43. Articolul 16 Cod civil indică cert că,(1) apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoaşterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. (2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

44. În speță, Colegiul civil a stabilit că, la data de 21 aprilie 2018, a fost încheiată căsătoria între Chirilov Alexandr și Racu Cristina care a fost înregistrată la Primăria Ustia, raionul Dubăsari.

45. Potrivit certificatului de naștere nr.NA-VI 2994419, se atestă că aceștia au un copil comun *****născut la ***** (f.d.10).

46. Prima instanţa, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 21 martie 2024, a admis acțiunea, fiind desfăcută căsătoria dintre Chirilov Cristina și Chirilov Alexandr încheiată la 21 aprilie 2018 la Primăria Ustia, raionul Dubăsari, care a fost trecută în registrul actelor de stare civilă sub nr.9. S-a încasat de la Chirilov Cristina și Chirilov Alexandr taxa de stat în beneficiul statului pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în mărime de 500% din cota procentuală fixă, calculată în unităţi convenţionale. S-a determinat domiciliul copilului minor *****născut la *****, cu mama Chirilov Cristina, născută la *****. S-a încasat de la Chirilov Alexandr în beneficiul Cristinei Chirilov, pensie în sumă bănească fixă achitată lunar pentru întreținerea copilului minor *****născut la *****, în mărime de 2500 lei, începând cu data 11 august 2023 și pînă la atingerea majoratului copilului minor sau schimbarea situației materiale a părților. S-a încasat de la Chirilov Alexandr, în beneficiul statului taxa de stat pentru capătul de cerere privind încasarea pensiei de întreţinere în mărime de 900 lei, de care este scutită reclamanta în temeiul art.85 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă. S-a încasat de la Chirilov Alexandr în beneficiul Cristinei Chirilov, cheltuielile sub forma taxei de stat în mărime de 140 lei.

47. Colegiul remarcă că, așa cum a reținut instanța de fond, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului Chirilov Alex în mărime fixă, dar nu în cotă procentuală, instanța a luat în considerare în primul rând că pârâtul nu este angajat în cîmpul muncii, alte bunuri nu deține, precum și prin faptul că se va leza interesul superior al copilului minor, reieșind din vârsta acestuia, faptul că copilul rămîne la întreţinerea şi educaţia mamei, care în limita responsabilităţii urmează să îi asigure, în limita posibilităţii şi a mijloacelor financiare, condiţii de viaţă necesare dezvoltării copilului, precum s-a ţinut cont şi de interesul superior al copilului.

48. Exprimându-şi dezacordul cu hotărîrea instanţei de fond, la data de 08.04.2024, avocatul Vasile Tripac în interesele Chirilov Alexandr a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 21 martie 2024, solicitând casarea hotărîrii instanței de fond în partea încasării pensiei de întreţinere a copilului minor, solicitând a dispune prin hotărîrea instanţei de apel încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime fixă în sumă de 1400 lei lunar până la atingerea majoratului.

49. Potrivit art.3 alin.(1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.
50. În acord cu prevederile art.5 al Convenției, statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligația pe care le au părinții sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunității, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităților acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i le recunoaște prezenta Convenție.
51. În conformitate cu prevederile art.18 alin.(1) al Convenției, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
52. În textul art.9 al Convenției se desprinde cert că, statele părţi vor veghea ca niciun copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu cînd părinții trăiesc separat şi când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reședință al copilului.

53. În conformitate cu prevederile art.38 alin.(1) Codul familiei, la desfacerea căsătoriei, soții pot prezenta instanţei judecătorești un acord privind împărțirea bunurilor lor proprietate în devălmășie şi plata pensiei de întreținere a copiilor şi a unuia dintre soţi, indicând mărimea acesteia, precum şi privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni. Potrivit alineatului (2) lit.b) același articol, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să determine care dintre părinți va plăti pensia de întreținere a copiilor minori şi mărimea acesteia.
54. În corespundere cu prevederile art.58 alin.(1) Codul familiei, părinții au drepturi şi obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.
55. Potrivit art.75 Codul familiei, (1) pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulți copii. (2)

Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinților, de alte circumstanțe importante. (3) În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreținere plătită în favoarea părintelui mai puțin asigurat se stabilește într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.

56. În acord cu dispozițiile art.76 alin.(1) și (2) Codul familiei, (1) în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu şi/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părților, de alte circumstanțe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

57. Articolul 18 alin.(1) al Legii nr.338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului statuează că ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rînd de interesele acestuia.

58. Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

59. Colegiul reține că, apelantul Chirilov Alexandr a contestat hotărârea primei instanțe în partea admiterii cerinței reclamantei Chirilov Cristina privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime fixă de 2500 lei lunar până la atingerea majoratului, solicitând să fie încasată pensia de întreținere în mărime fixă în sumă de 1400 lei lunar.

60. Potrivit informației eliberate de Biroul Național de Statistică minimul de existență pentru copii în medie lunar în semestru II al anului 2023 constituie în medie 2394,50 lei pentru un copil în vârstă de 1-6 ani.

61. Mai mult, potrivit art.2 al Legii nr.152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existență, minimul de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului, iar, conform art.3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar; cheltuielile pentru

procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației și mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii.
62. În această ordine de idei, Colegiul civil consideră neîntemeiate argumentele apelantului cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1400 lei lunar, or, stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minori într-o proporție fixă de 1400 lei lunar nu va corespunde cheltuielilor reale necesare pentru întreținerea şi îngrijirea unui copil, iar obligația de întreținere a copilului nu poate fi supusă unor limitări, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine părinților, care trebuie să se conducă în primul rând de interesul superior al copilului, pe de altă parte, neacordarea sprijinului material corespunzător ar leza substanțial drepturile copiilor minori, fapt inadmisibil în condițiile prevalării interesului suprem al copilului statuat în Convenția cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989.
63. Colegiul civil reține la acest capitol că, dezvoltarea, creşterea şi educarea copiilor sunt obligaţiunile stricte ale ambilor părinţi, necătând la faptul dacă locuiesc împreună sau nu cu copilul, într-o societate democratică interesele copiilor sânt primordiale.
64. În condițiile enunțate supra, având în vedere că ambii părinți au obligația să întrețină material copilul minor, Colegiul civil consideră că prima instanță corect a dispus încasarea din contul lui Chirilov Alexandr în beneficiul Cristinei Chirilov a pensiei de întreținere în mărime fixă în cuantum de 2500 lei lunar în interesul copilului minor Chirilov Alex de la data depunerii cererii de chemare în judecată şi până la atingerea majoratului copilului.
65. În continuare, cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul reține că, potrivit art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.
66. Potrivit art.94 alin.(1) CPC, care reglementează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
67. În conformitate cu art.96 alin.(1) și alin.(1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
68. Astfel, Colegiul civil consideră că instanța de fond întemeiat a încasat din contul lui Chirilov Alexandr în beneficiul Cristinei Chirilov a cheltuielilor de

judecată compuse din taxa de stat de 140 lei și suma de 900 lei în beneficiul statului taxa de stat cu titlu de taxa de stat.

69. Potrivit Hotărîrii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

70. Principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, la fel nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

71. Mai mult decît atît, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

72. Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanţa de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii primei instanțe, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărîrea contestată.

73. În conformitate cu prevederile art.art.385 lit.a), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de avocatul Vasile Tripac în interesele Chirilov Alexandr.

Se menține hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 21 martie 2024, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Cristina împotriva lui Chirilov Alexandr cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Marina Anton

Judecătorii: Constantin Roșca

Dorin Dulghieru